

معرفی آرشیو دایرة ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل ترکیه^۱

نسرين نگاهبان^۲

یکی از مؤسسات ریشه‌دار و بنیادی در ترکیه، دایرة ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل است که با استفاده از روش‌های علمی به شناخت تاریخ نظامی ترکیه اقدام کرده و هدف آن بررسی، پژوهش و نگارش بر اساس اسناد معتبر و قابل‌اعتماد و انتقال اطلاعات به نسل‌های آینده است.

این مؤسسه به‌منظور معرفی تاریخ نظامی ملی و بین‌المللی، فعالیت‌هایی را برای برنامه‌ریزی چاپ و انتشار در زمینه تاریخ نظامی، برنامه‌ریزی می‌کند. سابقه تاریخی دایرة ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، به جنگ جهانی اول بازمی‌گردد.

۱- تاریخچه تا زمان اعلان جمهوری (۱۹۲۳-۱۹۱۶)

الف- تغییرات سازمان و کارکنان آن

دایرة ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، به‌طور مستقل در جریان جنگ جهانی اول، تأسیس شد. در ۱۱ آوریل ۱۹۱۶، به فرمان انورپاشا^۳ جانشین فرمانده کل جنگ جهانی اول و وزیر جنگ، به «معاونت مستشاری نظارت حریبه»^۴ وابسته شد و به‌طور موقت با نام «شعبه تاریخ حرب»^۵ آغاز به کار کرد. کارکنان شعبه در این تاریخ عبارت بودند از: یک افسر ستاد، یک افسر فرمانده، دو کارمند (منشی)، یک افسر درجه‌دار نقاش و دو نیروی تحت فرمان (ستوان دو به بالا). هدف از تأسیس این شعبه سازمان، گردآوری جراید و اطلاعات جنگی و

1. Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE)

این مقاله ترجمه‌ای است از بروشور ارسالی از سوی آرشیو دایرة ریاست تاریخ نظامی

و مطالعات استراتژیک ستاد کل ترکیه و نیز مقاله‌ای که به مناسبت صدمین سالگرد تأسیس آن در مجله زیر چاپ شده است:

ALEV KESKIN (2016). KURULUŞUNUN 100'

ÜNCÜ YIL DÖNÜMÜNDE ATASE DAİRE BAŞKANLIĞI.

SİLAHLI KUVVETLER DERGİSİ. SAYI:428, NİSAN 2016, YIL:135. S: 4-15.

۲. کارشناس علوم سیاسی و معاون

اداره کل اطلاع‌رسانی و ارتباطات.

negahban_na@yahoo.com

3. Enver Paşa

4. Harbiye Nezareti Müsteşar Muavinliği

5. Harp Tarihi Şubesi

نگارش تاریخ جنگ از زمان جنگ‌های چاناک کالعه تا جنگ جهانی اول بود. شعبه تاریخ حرب در ۱۲ نوامبر ۱۹۱۶ به فرمان انور پاشا وزیر جنگ، از «معاونت مستشاری نظارت حربیه» جدا و به «ارکان حربیه عمومی»^۱ ملحق شد. فقط به علت آنکه جنگ جهانی اول ادامه داشت و به سبب وجود نداشتن نائب رئیس دایره ارکان حرب عمومی، این شعبه تا زمان صلح، تحت نظارت ریاست قرارگاه ارکان عمومی حرب، رئیس ستاد فرماندهی کل قوا^۲ قرار گرفت.

بر اساس تغییرات به عمل آمده در سال ۱۹۱۷م. شانزدهمین شعبه تشکیلات قرارگاه عمومی با نام «شعبه تاریخی حرب»^۳ تشکیل شد. درحالی که جنگ جهانی اول رو به اتمام بود، شعبه تاریخی حرب، در ۲۹ اکتبر ۱۹۱۹، از پنجمین شعبه دایره ارکان حربیه عمومی، به هشتمین شعبه، تغییر موقعیت داد. در این دوران، همزمان با ادامه جنگ استقلال، در تشکیلات جدید فرماندهی نیز تغییراتی ایجاد شد. در تشکیلات جدید، وظیفه چهارمین بخش «واحد عملیات»^۴، نگارش جریده حرب بود. این تشکیلات، تا انتهای جنگ استقلال ادامه داشت. در انتهای سال ۱۹۲۲، در تشکیلات ستاد کل، بخش «جریده حرب» که به شعبه نخست (واحد عملیات) تشکیلات ستاد کل وابسته بود، با شعبه «تاریخ حرب»، یک شعبه جدید از بدنه ستاد کل را تشکیل دادند.

ب) نوشتن آثار و فعالیت های آرشیو

هدف این مؤسسه، گردآوری منابع مورد اعتماد و نگارش تاریخ جنگ، از چاناک کالعه تا جنگ جهانی اول بود که بعدها به فرمان ناظر حربیه، انور پاشا، نگارش تاریخ جنگ‌های دوران عثمانی هم به آن اضافه شد. با این هدف، گردآوری اسناد مربوط به این جنگ‌ها آغاز شد و آرشیو با دریافت جراید و پرونده‌ها از شعب، واحدها و سازمان‌ها، شکل گرفت.

بخش تاریخ جنگ، از زمان شکل‌گیری و اتحاد ارتش ترک، یعنی ماه مارس ۱۹۱۶م. جراید، بولتن‌ها و پرونده اسناد جنگی را در کم‌ترین زمان گردآوری کرد و از تاریخ یادشده به بعد، هر سه ماه یک بار مواد یادشده به این بخش ارسال می‌شود. با توجه به ضرورت نگارش تاریخ نبردهای قبل از جنگ جهانی اول و چاناک کالعه، قدم بعدی بخش تاریخ جنگ، تصمیم به گردآوری اسناد مربوط به این جنگ‌ها بود.

پس از مکاتبات فراوان، گردآوری گزارش‌ها، جراید و پرونده اسناد مربوط به جنگ کریمه^۵ ۱۸۵۳-۱۸۵۶، صرب-قره‌داغ^۶ ۱۸۷۷-۱۸۷۸، عثمانی-روس^۷ ۱۸۹۷، ترک-یونان^۸ ۱۹۱۱، ترک-ایتالیا^۹ ۱۹۱۳-۱۹۱۲ و نبردهای بالکان^{۱۰}، آغاز شد.

به این ترتیب، در سال ۱۹۱۷م. «دستورالعمل در خصوص جراید جنگی و پرونده مستندات

1. Erkânıharbiyeumumiye Dairesine
2. Karargâh-ı Umumi Erkânıharbiye Reisine (Başkomutanlık Kurmay Başkanı)
3. Harp Tarihi Şubesi
4. Harekât Şubesinin
5. Kırım
6. Sırp-Karadağ
7. Osmanlı-Rus
8. Türk-Yunan
9. Türk-İtalyan
10. Balkan Harpleri

جنگی^۱ صادر شد و بر اساس آن، جراید جنگی تحت نظم قرار گرفت و ثبت و آماده ارائه شد. بخش تاریخ جنگ، از یک سو کوشش می کرد تا جراید و پرونده اسنادی که توسط ریاست ستاد کل ارسال نشده را گردآوری کند و از سوی دیگر پرونده اسنادی را که به شکلی نامنظم دریافت کرده، منظم و در فایل ها نگهداری می کرد و مانع از بین رفتن آن ها می شد. همچنین تبلیغاتی صورت گرفت تا دفاتر خاطره ای که طی عملیات جنگی توسط سربازان و فرماندهان نگاشته شده بود، جمع آوری گردد و نیز درخواست شد که داستان شجاعت ها و قهرمانی هایی که در حین جنگ به ظهور رسیده بود، برای شعبه تاریخ جنگ ارسال شود. در ماه نوامبر سال ۱۹۱۹، بخش تاریخ جنگ، هشتمین شعبه ریاست ستاد کل شد. در طی این مدت، فعالیت های آرشیوی، فرایندهای قابل توجهی را به منصه ظهور رساند. اسناد ارسالی به بخش تاریخ جنگ، فهرست نویسی شدند. اسناد موجود، در حین فهرست نویسی، بر اساس دوره ای که به آن تعلق داشتند، طبقه بندی شدند. به این ترتیب اسناد تاریخ جنگ، به گروه های زیر طبقه بندی شدند:

الف- جنگ های قبل از جنگ بالکان؛

ب- جنگ بالکان؛

پ- جنگ جهانی اول؛

ت- امور بهداشتی تاریخ جنگ؛^۲

ث- امور دامپزشکی تاریخ جنگ؛^۳

ج- آرشیو.

لذا موضوعات تحت پوشش برای فعالیت های نوشتاری شعبه نیز در خصوص همین گروه ها بودند. مقالاتی که با این موضوعات توسط گروه نویسندگان نگارش یافت، پس از پیوست کردن اسناد و مجموعه های نظامی، به چاپ رسیده اند.

۱- تاریخچه از زمان اعلان جمهوری تا سال ۱۹۷۸ (۱۹۷۸-۱۹۲۳)

الف- تغییرات سازمان و کارکنان آن

در ۲۳ آوریل ۱۹۲۰ پس از افتتاح مجلس ملی بزرگ ترکیه^۴ و ایجاد ریاست ستاد کل در آنکارا، چهارمین قسمت اولین شعبه آن، «جریده حرب»^۵ نام گرفت و وظایف آن تا انتهای جنگ استقلال، تعریف شد.

درحالی که بخش تاریخ جنگ ستاد کل، با نام «هیئت تحریر تاریخ جنگ»^۶ به تلاش های خود برای ثبت تاریخ جنگ ادامه می داد، بحث تشکیل «بخش آرشیو»^۷ به میان آمد و در بخش سوم، شعبه آموزش و پژوهش جا گرفت و نام آن به «آرشیو حریبه مستندات عمومی

1. Harp Cerideleri ile Vesâik-i Harbiye Dosyaları Hakkında Talimat
2. Sağlık İşleri Harp Tarihi
3. Veteriner İşleri Harp Tarihi
4. Türkiye Büyük Millet Meclisi
5. harp ceridesi
6. Harp Tarihi Tahrir Heyeti
7. Arşiv Kısmı

ارکان حربیه^۱ تغییر یافت. هیئت تحریر تاریخ جنگ، در سال ۱۹۲۱ با نام «انجمن تحریری نظامی»^۲ و در سال ۱۹۲۲ در ابتدا با عنوان «انجمن ستاد کل»^۳ و سپس با نام «شعبه تحریر جنگ»^۴ به فعالیت‌های خود ادامه داد.

پس از سازماندهی مجدد ستاد کل در جنگ استقلال، با توجه به فقدان مکان مناسب در ساختمان ستاد کل در آنکارا، در اواخر ماه مه ۱۹۲۳، این بخش به قونیه انتقال یافت. طی دوره‌ای که اسناد در قونیه بودند، به‌منظور نگارش تاریخ جنگ، اسناد دارای موضوع یکسان که برای طبقه‌بندی در اولویت بودند، شماره‌گذاری شدند. این کار چنان با جدیت پیگیری شد که برای گردآوری نواقص اسناد مربوط به جنگ جهانی اول، جنگ استقلال و دیگر جنگ‌ها، از وزارت دفاع ملی، نامه‌ها و درخواست‌هایی به فرماندهان واحدها ارسال و اسناد ناقص تکمیل شدند.

در سال ۱۹۲۵، نام شعبه از «دایره تاریخ حرب ارکان عمومی حرب» به «دایره تاریخ حرب ستاد کل» تغییر یافت و تا سال ۱۹۲۶ که اسناد به آنکارا انتقال یافتند، فعالیت مربوط به طبقه‌بندی اسناد در قونیه ادامه داشت.

در اوت سال ۱۹۲۶ این بخش از قونیه به آنکارا، سمت حمام اونو^۵ انتقال یافت و در بنائی کرایه‌ای استقرار یافت. در تشکیلات جدید ریاست ستاد کل، نام این واحد به «ریاست دایره تاریخ جنگ»^۶ تغییر یافت. در سال ۱۹۲۸ م. با عنوان «انجمن تاریخ جنگ ستاد کل»^۷ به فعالیت‌های خود ادامه داد. این بخش در سال‌های بعد نیز با تغییراتی که در تشکیلات پدید آمد، نام‌های مناسبی یافت و از سال ۱۹۳۱ تاکنون در ساختمان مرکزی ستاد کل جا گرفته است. اسناد آرشیوی هم در ساختمان سینمای وزارت دفاع ملی ذخیره شده‌اند.

در سال ۱۹۴۴ بر اثر تغییراتی که در تشکیلات ستاد کل پدید آمد، «انجمن جغرافیا»^۸ نیز به این انجمن پیوست و «انجمن تاریخ و جغرافیای حرب»^۹ ریاست ستاد کل، ایجاد شد. نام این انجمن در سال ۱۹۵۱، به «دایره تاریخ جنگ ریاست ستاد کل»^{۱۰} تغییر یافت.

مهم‌ترین فعالیت دایره تاریخ جنگ، در زمینه انتشار اطلاعات اسناد آرشیوی، در سپتامبر سال ۱۹۵۲ بود که شروع به انتشار «مجله اسناد تاریخ نظامی»^{۱۱} کرد. هدف از انتشار اسناد، بررسی و ارزیابی اسناد به‌عنوان منابعی برای انجام پژوهش‌هایی علمی در زمینه تاریخ جنگ بود. این مجله اکنون با نام «مجله اسناد تاریخ نظامی»^{۱۲} و با همان اهداف، انتشار می‌یابد.

در سال ۱۹۵۴ در دایره تاریخ جنگ، یک کتابخانه تأسیس شد که وظایف کارکنان کتابخانه و آرشیو، کاملاً شبیه هم برشمرده شده بود. در سال ۱۹۵۵ به علت کمبود جا در مخازن و اینکه جایی برای ذخیره اسناد در حال طبقه‌بندی و فهرست‌نویسی وجود نداشت، فکر تهیه یک ساختمان دیگر برای رفع احتیاجات دایره مطرح شد و در همین سال ساخت بنای

1. Erkân-ı Harbiye-i Umumiye Vesâik-i Arşiv-i Harbiye
2. Tarih-i Askerî Encümeni
3. Genelkurmay Encümeni
4. Harp Tarihi Şubesi
5. Hamamni
6. Harp Tarihi Dairesi Riyaseti
7. Genelkurmay Harp Tarihi Encümeni
8. Coğrafya Encümeni
9. Harp Tarihi ve Coğrafya Encümeni
10. Genelkurmay Başkanlığı Harp Tarihi Dairesi
11. Harp Tarihi Vesikaları Dergisi
12. Askerî Tarih Belgeleri Dergisi

جدید - که دایره الان هم در آن مستقر است - آغاز شد. ساخت بنا در سال ۱۹۵۶ پایان یافت و دایره تاریخی حرب به محل امروزی خود در خیابان دیکمن^۱ انتقال یافت.

پس از استقرار در ساختمان جدید، در وهله اول ۱۰ افسر بازنشسته در اختیار گرفته شد و سپس در سال ۱۹۵۹ افسرانی با تخصص دریائی، هوائی، تجهیزات ارتشی [پشتیبانی]، لوازم [خدمات]، بهداشت [بهداری]، دامپزشکی و نقشه [خوانی]، به کار فراخوانده شدند تا به صورت تخصصی و با علم لازم، به فهرست نویسی و طبقه بندی اسناد بپردازند.

در سال ۱۹۶۰ به دستور رئیس ستاد کل، ژنرال جودت سونای^۲، ۴۴ سرهنگ و سرهنگ ۲ که به زبان ترکی عثمانی تسلط داشتند، به کار گرفته شدند. در سال ۱۹۶۳ با محاسبه افراد جدید، دایره تاریخ جنگ، دارای ۱۰۴ نفر نیروی انسانی بود.

به علت وجود برخی از اسناد مربوط به جنگ های قدیمی در آرشیو نخست وزیری استانبول، گروهی نویسنده متشکل از ۱۰ ژنرال و افسر از سوی فرماندهی آکادمی جنگ استانبول برای بررسی این اسناد به کار گرفته شدند.

در سال ۱۹۷۲ نام این گروه پس از تهیه سند TMK^۳ (مخفف واژه های تشکیلات، لوازم، کارکنان) به «مؤسسه مطالعات استراتژیک استانبول»^۴ تغییر یافت و مقررات مربوط به وظایف و مسئولیت های ریاست تاریخ جنگ منتشر شد. بر این اساس، سه گروه کاری برای انجام مطالعات و فعالیت های آرشیوی ایجاد شد. گروه متخصصان طبقه بندی پیش آرشیوی، گروه متخصصان طبقه بندی آرشیوی دقیق و گروه متخصصان آرشیو و بایگانی.

در سال ۱۹۷۳ در فرایند گذار به الفبای جدید ترک، کار تبدیل اسناد موجود در آرشیو نیز مطرح بود. اما با توجه به زمان بر بودن این کار برای رسیدن به نتیجه، از آن صرف نظر شد. مؤسسه تا سال ۱۹۷۵ کار خودش را در کاخ ییلدیز^۵ (ستاره) ادامه داد. در این سال، کار تهیه ریز فیلم از اسناد آرشیوی آغاز شد.

مؤسسه مطالعات استراتژیک استانبول در سال ۱۹۷۷ به «مؤسسه تاریخ حرب استانبول»^۶ تغییر نام داد.

در سال ۱۹۶۴، موزه نظامی که قبلاً به وزارت دفاع ملی وابسته بود، با وبگاه فرهنگی وابسته به آن، دائرة تاریخی حرب را ایجاد کردند. موزه در سال ۱۹۶۷ به ساختمان قدیمی مدرسه حرب^۷، انتقال یافت.

موزه نظامی که اساس آن اتحادیه مهتران^۸ بود، در تاریخ ۱۰ جولای ۱۹۶۸ در ۹ طبقه از نو بازگشایی شد.

در ۲۹ جولای ۱۹۶۶ «انستیتو استراتژیک»^۹ ایجاد شد و در تاریخ ۱۷ نوامبر ۱۹۶۶، انستیتو به «دایره مطالعات استراتژیک نخست وزیری»^{۱۰} تغییر نام داد. در تاریخ مارس ۱۹۶۷

1. Dikmen

2. Cevdet SUNAY

3. Teşkilat, Malzeme ve Kadro (TMK)

4. İstanbul Stratejik Etüt Kurulu

5. Yıldız Sarayı

6. İstanbul Harp Tarihi Kurulu

7. Harp Okulu

8. Mehteran Birliği

9. Stratejik Enstitü

10. Stratejik Etütler Daire Başkanlığı

دائرة تاریخ حرب ریاست ستاد کل ۱-7-J به ریاست تبدیل حالت داد و نام آن به «ریاست تاریخ حرب»^۲ اصلاح شد.

بر اساس دستور ریاست ستاد کل در ۵ سپتامبر ۱۹۷۳، با مینا قرار گرفتن ریاست تاریخ حرب، «کمیسیون ملی تاریخ حرب»^۳ به وجود آمد. این کمیسیون در سال ۱۹۷۴ به عضویت «کمیسیون بین‌المللی تاریخ نظامی»^۴ درآمد.

به علت شدت یافتن و سنگینی کار و نیز افزایش مداوم کارکنان، ساختمانی دیگر در پشت ساختمان قدیمی ساخته و به آن ملحق شد و در سال ۱۹۷۴ کارکنان به ساختمان جدید منتقل شدند.

در سال ۱۹۷۴ در تشکیلات ریاست تاریخ حرب، دائرة تاریخ حرب و دائرة مطالعات استراتژیک با هم ادغام شدند و «ریاست دائرة مطالعات استراتژیک و تاریخ حرب»^۵ را پدید آوردند.

ب- نگارش آثار و فعالیت های آرشیو

بخش آرشیو از سوئی مشغول فهرست‌نویسی و طبقه‌بندی پرونده‌ها بود و از سویی دیگر با همکاری وزارت دفاع ملی و ریاست پرسنل و دستیابی به آدرس فرماندهان و ارسال نامه به آنها، سعی در تکمیل اطلاعات ناقص اسناد در مورد جنگ جهانی اول، جنگ استقلال و دیگر جنگ‌ها داشت.

از زمانی که دائرة تاریخ حرب در سال ۱۹۵۶ به ساختمان جدید انتقال یافت، فعالیت‌های آرشیوی و نیز نگارش تاریخ در آن شتاب یافت. به همین منظور، کار بررسی اسناد و پرونده‌های درون صندوق‌ها و طبقه‌بندی و فهرست‌نویسی آنها آغاز شد. از سویی دیگر کار تبدیل جریدهای حرب و اسناد جنگ جهانی اول و نبرد استقلال به رکورد و طبقه‌بندی آنها آغاز شد. در این دوره، نوشتن مطالب تاریخی نیز آغاز شد. در آنکارا دائرة تاریخ حرب تصمیم گرفت اسناد تاریخی مربوط به جنگ و صلح قبل از جنگ کریمه (۱۸۵۶-۱۸۵۳) را که در نیروهای مسلح ترکیه باقی مانده بود، مورد مطالعه قرار دهد. در استانبول هم هیئت تاریخ نظامی، اسناد مربوط به بعد از جنگ کریمه را مورد بررسی قرار داد و سرانجام، تاریخ حرب توسط نویسندگان دائرة تاریخ حرب در سال ۱۹۶۰، منتشر شد.

در سال ۱۹۶۰ از یک طرف کار نگارش تاریخ حرب ادامه داشت و از سویی دیگر کار طبقه‌بندی و فهرست‌نویسی اسناد انبوه مربوط به تاریخ جنگ- که در صندوق‌ها نگهداری می‌شد- در حال انجام بود. این فهرست‌نویسی در ابتدا در سطح ردیف و در مرحله بعد در سطح جزئی‌تر و در سطح پرونده انجام می‌شد.

1. Harp Tarihi Dairesi Genelkurmay Başkanlığının
2. Harp Tarihi Başkanlığı
3. Millî Harp Tarihi Komisyonu
4. Uluslararası Askerî Tarih Komisyonunu
5. Harp Tarihi ve Stratejik Etütler Dairesi Başkanlığı

جدا از نگارش تاریخ حرب، در این دوره چاپ و انتشار نشریات دوره‌ای و مجلاتی چون مجله نیروهای مسلح^۶، مجله تاریخ نظامی^۷، مجله اسناد و مدارک تاریخ حرب^۸، مجله حکایت‌ها و داستان‌های جنگ^۹، ارمان هفته آتاتورک^{۱۰} و بولتن مطالعات استراتژیک^{۱۱} نیز آغاز شد.

۲- تاریخچه دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل از سال ۱۹۸۷ تاکنون

الف- تغییرات سازمان و کارکنان آن

دایره ریاست تاریخ حرب و مطالعات استراتژیک در سال ۱۹۸۷ با نام جدید ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک (ATASE) به ادامه فعالیت پرداخت.

هیئت تاریخ نظامی استانبول در ماه سپتامبر سال ۱۹۷۸ از قصر ییلدیز به بنای آکادمی‌های جنگ در ینی لونت^{۱۲} انتقال یافت^{۱۳}. در سال ۱۹۸۱ در پی تغییراتی، هیئت تاریخ نظامی استانبول به دومین هیئت تاریخ نظامی تبدیل شد^{۱۴}.

در سال ۱۹۸۳ نیز تغییری رخ داد و برای هماهنگی و پیشبرد فعالیت‌های مربوط به انتشار مطالب، شعبه جدیدی در «گروه برنامه‌ریزی و هماهنگی»^{۱۵} با نام «شعبه مدیریت انتشارات»^{۱۶}، شکل گرفت.

در سال ۱۹۸۶م. هماهنگ با تهیه ریزفیش، پیشرفت‌های فنی هم به‌دست آمد. در این دوره، همراه با آغاز نظام جدید طبقه‌بندی، چکیده اسناد به‌صورت کارت کاتالوگ نوشته شد. در همان سال نام «کمیسیون ملی تاریخ حرب»^{۱۷} به «کمیسیون تاریخ نظامی ترک»^{۱۸} تغییر یافت. در سال ۱۹۹۲ جای افسران بازنشسته قراردادی ۶۵ ساله، با متخصصانی با تحصیلات بالا در رشته تاریخ پُر شد.

در اکتبر ۱۹۹۷ به علت سن بالا و بازنشسته‌شدن کارکنان هیئت مطالعات استراتژیک، این هیئت تقریباً به‌علت نداشتن نیروی انسانی، تعطیل شد اما با به‌کارگیری سرهنگان و افسران بازنشسته جدید، فعالیت خود را مجدداً آغاز کرد. در سال ۱۹۹۷ به‌علت برآورده‌نشدن برخی نیازها در روش قبلی، تصمیم گرفته شد که کاتالوگ اسناد پس از گذراندن مراحل طبقه‌بندی و آنالیز، تهیه شود.

در جولای سال ۱۹۹۶ با دستورات رئیس ستاد کل، ژنرال اسماعیل حاکی کارادائی^{۱۹} به‌منظور گسترش و افزایش تفکرات کمالیستی در داخل دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل و نیز دستیابی به هدف اطمینان از حاکم‌بودن استانداردهای لازم در آموزش‌ها، فعالیت‌های مربوط به تأسیس «مرکز پژوهش و آموزش آتاتورک»^{۲۰} آغاز شد و این مرکز در ماه می ۱۹۹۷ آغاز به کار کرد. نظامنامه «مرکز پژوهش و آموزش آتاتورک» در تاریخ

1. Silahlı Kuvvetler Dergisi
2. Askerî Tarih Dergisi
3. Harp Tarihi Vesikaları Dergisi
4. Savaş Menkıbeleri Dergisi
5. Atatürk Haftası Armağanı
6. Stratejik Etütler Bülteni
7. Yenilevent
8. Harp Akademileri Yıllığı (1848-1990); Harp Akademileri Komutanlığı Yayınları, İstanbul, 1990, s. 5.
9. ATASE D. Bşk.lığı Arşivi; 1981 yılı Gnkur. ATASE Başkanlığı, 2'nci Askerî Tarih Kurulu Tarihçesi
10. Plan ve Koordinasyon Grubu
11. Yayın Şube Müdürlüğü
12. Millî Harp Tarihi Komisyonunun
13. Türk Askerî Tarih Komisyonu (TATK)
14. Orgeneral İsmail Hakkı Karadayı
15. Atatürk Araştırma ve Eğitim Merkezinin (ATAREM)

۲۰ اوت ۱۹۹۹ در روزنامه رسمی منتشر و به اجرا گذاشته شد.

با توجه به آنکه مخازن موجود از نظر شرایط فیزیکی، وضعیت مناسبی نداشتند و اینکه لازم بود فعالیت‌های آرشیوی در محیطی سالم و مناسب انجام پذیرد، در سال ۲۰۰۱ فعالیت‌های مربوط به بنای ساختمانی جدید، با امکانات فنی مدرن برای آرشیو، آغاز شد.

ساختمان جدید آرشیو که در ۴ نوامبر سال ۲۰۰۱ پی‌ریزی شد، در ۲۳ سپتامبر ۲۰۰۲ به اتمام رسید و پس از جابه‌جایی وسایل و اسناد، فعالیت‌ها در ساختمان جدید ادامه یافت.

در ۱۹ ماه می ۲۰۰۱، «ریاست مرکز مطالعات و پژوهش‌های استراتژیک»^۱ در دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، ایجاد و فعالیت‌های آن آغاز شد.

در تاریخ ۳ نوامبر ۲۰۱۱ نیز بخشی با عنوان «ریاست دایره تاریخ نظامی ستاد کل»^۲ در دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل شکل گرفت. با اضافه شدن کارکنان این بخش به دایره، در تاریخ ۲ دسامبر ۲۰۱۱، تغییرات جدیدی در نام این دایره پدید آمد و عنوان آن به «دایره ریاست مطالعات استراتژیک و تاریخ نظامی»^۳ تغییر یافت.

در حال حاضر دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، شامل بخش‌هایی چون: مرکز مطالعات تاریخ نظامی^۴، مدیریت شعبه هماهنگی و برنامه‌ریزی، مدیریت شعبه انتشارات، مدیریت شعبه اداری و موزه نظامی و وبگاه فرهنگی فرماندهی است. بخش ریاست مطالعات تاریخ نظامی ATEM هم دارای بخش‌هایی چون: مدیریت شعبه آموزش و پژوهش‌های آتاتورک (با دربرداشتن دبیرخانه کل مرکز آموزش و پژوهش‌های آتاتورک)، مدیریت شعبه تاریخ نظامی (با دربرداشتن کمیسیون تاریخ نظامی ترک TATK) و مدیریت شعبه آرشیو است.

موزه نظامی و سایت فرهنگی دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، در استانبول، در سمت حریبه^۵ مستقر است. نام‌گذاری این منطقه، بر اساس نام مدرسه‌ای به نام «مدرسه حرب»^۶ - که در اواخر دوران عثمانی در آن قرار داشته - صورت گرفته است. رهبر جمهوری ترکیه، کمال آتاتورک نیز از فارغ‌التحصیلان همین مدرسه بوده است.

اتحادیه مهتران نیز در موزه نظامی و سایت فرهنگی فرماندهی، مکانی را به خود اختصاص داده است. فعالیت بخش اتحادیه مهتران پس از تغییراتی که در تشکیلات، امکانات و کادر آن در سال ۲۰۱۴ پدید آمد، بهبود یافت و با افزایش تعداد پرسنل اتحادیه، امکان و قابلیت اجرای هم‌زمان دو کنسرت در آن فراهم شد.

سالن‌های موجود در داخل موزه نظامی و سایت فرهنگی، عبارتند از: سالن نمایش، سالن سلاح‌های تیراندازی، سالن سوارکاری، بخش یاوز و فاتح^۷، سالن سلاح‌های بُرنده، سالن سلاح‌های دفاعی، سالن سلاح‌های آتشین، سالن ماکت توپ‌های جنگی، سالن نمایش

1. Stratejik Araştırma ve Etüt Merkezi (SAREM) Başkanlığı

2. "Genelkurmay Askerî Tarih Daire Başkanlığı"

3. "Askerî Tarih ve Stratejik Etüt (ATASE) Daire Başkanlığı"

4. Askerî Tarih Etüt Merkezi (ATEM)

5. Harbiye

6. Harp Okulu

7. Fatih ve Yavuz KÖşesi

توپ‌های جنگی، گالری شهدا، سالن مشروطیت، سالن جنگ جهانی اول، سالن جنگ‌های چاناک کالعه، سالن نبرد استقلال، سالن دوران جمهوریت، سالن آتاتورک، سالن آثار قوم‌نگاری (مردم‌نگاری)، سالن رؤسای ستاد، سالن کنان اِورَن^۱ (هفتمین رئیس جمهور ترکیه)، سالن چادرها، گالری البسه و سالن درفش‌ها و پرچم‌ها. در سال ۲۰۱۵ سالن نمایش توپ، تجدید سازماندهی و تبدیل به گالری شهدا شد. مراسم یادبود شهدای ترکیه از ۱۸ام مارس ۲۰۱۵ در چارچوب برنامه‌های مربوط به شهدا، در این سالن برگزار می‌شود.

ب- نگارش آثار و فعالیت‌های آرشیو

در آرشیو دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، نزدیک به ۱۰ میلیون سند نگه‌داری می‌شود. در این آرشیو که تاریخ اسناد آن از جنگ کریمه (۱۸۵۳-۱۸۵۶) شروع می‌شود، مجموعه‌های اسناد با موضوعاتی چون محاربه، عملیات، اطلاعات و پشتیبانی لجستیک، وجود دارد. در این آرشیو، بر اساس فعالیت‌های صورت گرفته از زمان تأسیس جمهوری تاکنون، ۱۹ مجموعه شکل گرفته است.

عناوین مجموعه‌های عمومی عبارت است از:

جنگ عثمانی و روس (جنگ کریمه) (۱۸۵۳-۱۸۵۶)، جنگ عثمانی-صرب-قره‌داغ (۱۸۷۵-۱۸۷۷)، جنگ عثمانی و روس (۱۸۷۷-۱۸۷۸)، جنگ عثمانی-یونان (۱۸۹۷)، جنگ عثمانی-ایتالیا (۱۹۱۱-۱۹۱۲)، جنگ بالکان (۱۹۱۲-۱۹۱۳)، جنگ جهانی اول (۱۹۱۴-۱۹۱۸)، جنگ استقلال (۱۹۱۹-۱۹۲۲)، جنگ کره (۱۹۵۰-۱۹۵۳)، عملیات صلح قبرس (۱۹۷۴) و مجموعه آتاتورک که اسناد این مجموعه‌ها در دسترس پژوهشگران قرار دارند. قدیمی‌ترین اسناد موجود در آرشیو دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، متعلق به سال‌های ۱۸۵۳ الی ۱۸۵۶م. و مربوط به جنگ کریمه هستند.

از جمله اسناد موجود در برخی از این مجموعه‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- جنگ عثمانی و روس (جنگ کریمه) (۱۸۵۳-۱۸۵۶): این کاتالوگ اسنادی از تاریخ ۱۴ آوریل ۱۸۴۹ تا ۱۸ اگوست ۱۸۷۰ را پوشش می‌دهد.

- جنگ عثمانی-صرب-قره‌داغ (۱۸۷۵-۱۸۷۷): در این کاتالوگ، قدیمی‌ترین سند، متعلق به تاریخ ۲۹ جولای ۱۸۷۰ است. این اسناد شامل مکاتبات وزیر جنگ با لشکرها، مکاتبات لشکرها با وزیر جنگ و دیگر فرماندهی‌های ارتش بعد از شروع عملیات است. علاوه‌براین، در این کاتالوگ، اسنادی که ارتباط مستقیمی با عملیات ندارند، مانند اسناد مربوط به خدمات نظامی دیگر این دوره و اسناد اداری، ملکی، قضائی و آموزشی هم یافت می‌شود.

- جنگ عثمانی و روس (۱۸۷۷-۱۸۷۸): کاتالوگ هفت مجلد است و شامل اسنادی از

تاریخ ۱۷ می ۱۸۳۳ تا ۲۴ مارس ۱۸۸۵ است. اسناد متعلق به جنگ عثمانی-روس شامل موضوعاتی چون اسکان، اعاشه، خدمت سربازی، استخبارات و گزارش‌های جنگی است.

- جنگ عثمانی-یونان (۱۸۹۷): این کاتالوگ اسنادی از تاریخ ۲۶ سپتامبر ۱۸۸۵ تا ۲۲ فوریه ۱۹۱۲ را پوشش می‌دهد. اسناد متعلق به جنگ عثمانی-یونان شامل موضوعاتی چون تجمع کل قوای وابسته به ارتش عثمانی، نیروهای اعزامی، مکاتبات مربوط به تجهیزات و گزارش‌های جنگی و همچنین مکاتبات مربوط به بسیج قوا، وضعیت رفاهی گردان‌ها، اخبار روزنامه‌ها در مورد اوضاع کشورهای خارجی، شورش کرت و امور پرسنلی (مانند: انتصاب، ترفیع، دادن مدال و نشان) است.

- جنگ عثمانی-ایتالیا (۱۹۱۱-۱۹۱۲): این کاتالوگ، حاوی اسنادیست که موضوع آن‌ها از سال ۱۹۰۵ آغاز و تا ۱ جولای ۱۹۲۲ ادامه دارد. این اسناد حاوی اطلاعاتی در مورد موجودی کل قوای عثمانی و ایتالیا، گزارشات حاوی اخبار وضعیت عمومی و نظامی ایتالیا، نوشتجات مربوط به بسیج قوا، لوازم، تجهیزات، پرسنل، اعاشه، خدمت سربازی و نوشتجات متنوعی از نیروهای عثمانی است.

- جنگ بالکان (۱۹۱۲-۱۹۱۳): این کاتالوگ اسنادی از تاریخ ۲۱ دسامبر ۱۹۰۹ تا ۲۵ نوامبر ۱۹۲۲ را پوشش می‌دهد. اسناد موجود در کاتالوگ جنگ بالکان، حاوی اطلاعاتی در مورد گزارشات مربوط به تشکیلات ارتش دولت‌های مختلف بالکان، همچنین جداول و نمودارهای عمومی، مکاتبات مربوط به خدمت سربازی، اعاشه، استخبارات، بسیج قوا، جابه‌جایی نیرو و تجهیزات نظامی، خدمات بهداشتی و پزشکی، انواع فرمان‌های اداری و جریده‌های جنگی است.

- جنگ جهانی اول (۱۹۱۴-۱۹۱۸): شامل اسنادی از تاریخ ۲۰ مارس ۱۹۱۳ تا ۵ آوریل ۱۹۲۳ است. در این کاتالوگ فرمان‌ها و مکاتبات متنوعی با موضوعاتی چون خدمت سربازی، سلامتی، امور پرسنلی، روزنامه‌های جنگی، بسیج قوا، اعاشه، اسکان، امور اداری، انتقال نیرو، گزارشات مربوط به عملیات نظامی متنوع در خشکی و دریا، اخبار مطبوعات خارجی در خصوص رویدادهای سیاسی و نظامی و سازمان و مباحث مربوط به ارتش، یافت می‌شود. در این مجموعه، فعالیت مربوط به طبقه‌بندی برخی اسناد موجود در رایانه هنوز ادامه دارد.

- جنگ استقلال (۱۹۱۹-۱۹۲۲): در کاتالوگ جنگ استقلال، اسنادی با موضوعاتی چون خدمت سربازی، اعاشه، استخبارات، اعزام نیرو، ترابری، مباحث و سازمان ارتش، گزارشات جنگی مربوط به این دوره، اخبار چاپ‌شده مربوط به حوادث سیاسی و نظامی در روزنامه‌های داخلی و خارجی و مکاتبات مربوط به امور پرسنل و سلامتی آن‌ها وجود دارد.

- مجموعه آتاتورک: این کاتالوگ حاوی اسنادی از سال ۱۸۹۷ الی ۱۹۳۸ است. در

مجموعه آتاتورک دفترهای یادداشت مصطفی کمال آتاتورک، همچنین روزنامه‌های جنگی و مکاتبات مربوط به نیروهای نظامی اعزامی به جبهه‌ها و موضوعات سیاسی و مکاتبات متنوع ارسالی مصطفی کمال آتاتورک یافت می‌شود.

در آرشیو دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، یک آزمایشگاه وجود دارد که کار آن نظارت بر نگهداری اسناد و مرمت اسناد آسیب‌دیده است. در این بخش، اسنادی که بر اساس یک یا چند عامل گوناگون بیولوژیک، فیزیکی، مکانیکی و شیمیایی دچار تخریب شده‌اند، شناسایی و مرمت می‌شوند. برای نگهداری اسناد، وضعیت آن‌ها از نظر مسائل مختلفی چون اکسیداسیون، تخریب توسط قارچ‌ها و حشرات آسیب‌رسان به اسناد و نیاز به اسیدزدایی بررسی می‌شود و آن‌ها را ضدعفونی می‌کنند و گاه با کشیدن لایه‌ای از کاغذهای فاقد اسید با چسب‌های فاقد مواد قندی بر روی آن‌ها، از اسناد محافظت می‌کنند. برای محافظت از اسناد، دمای مخازن بین ۱۸ تا ۲۳ درجه سانتی‌گراد و رطوبت نسبی آن‌ها بین ۵۰٪ تا ۶۰٪ محدود می‌شود.

همان‌گونه که از محتویات مجموعه‌های این آرشیو مشخص است، آرشیو دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، منبع بسیار مهمی برای مطالعه تاریخ نظامی ترکیه است. همان‌گونه که اسناد قدیمی در این آرشیو گردآوری شده‌اند، اسنادی که امروزه در ارتباط با تاریخ نظامی تولید می‌شوند نیز به این آرشیو انتقال می‌یابند.

در سایت رسمی اینترنتی ریاست ستاد کل، در زیر عنوان انتشارات، فرمی وجود دارد که با تکمیل و ارسال آن می‌توان به خدمات مربوط به اسناد از طریق پست دست یافت. این بخش پژوهشگران محلی و اتباع بیگانه را در خصوص پژوهش درباره تاریخ نظامی، یاری می‌کند. علاوه بر ارائه خدمات آرشیوی به پژوهشگران، یکی از وظایف اصلی دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، انجام مطالعه و پژوهش در خصوص تاریخ نظامی ترکیه و نگارش تاریخ نظامی این کشور، در قالب فعالیت‌های انتشاراتی است. اسناد گردآوری‌شده در این آرشیو، پایه اصلی کار پژوهشگران و متخصصان تاریخ جنگ هستند که به‌واسطه آن‌ها، رویدادهای مهم تاریخ نظامی ترک و نیروهای مسلح ترکیه با بیان جزئیات، بررسی و نگاشته می‌شود.

از جمله این آثار می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

فهرست اسناد جنگ عثمانی و روس (۱۸۷۷-۱۸۷۸)، بروشور تاریخی جنگ عثمانی و روس (۱۸۷۷-۱۸۷۸)، آمادگی سیاسی و نظامی دولت عثمانی برای ورود به جنگ (در ارتباط با جنگ جهانی اول)، بیوگرافی فرماندهان جنگ‌های چاناک کاله، بیوگرافی فرماندهان جنگ جهانی اول (فرماندهان بیش از سه گردان و یا دارای درجات بالاتر) در سه جلد، مکتوبات،

عبارات و آثار جنگ‌های چاناک کالعه در دو جلد، نوزدهمین دسته سواره نظام جنگ‌های چاناک کالعه در یک جلد، جبهه شرق در جنگ جهانی اول، خدمات بهداری-درمانی در جبهه شرق در جنگ جهانی اول.

کتاب‌هایی که در خصوص نبردهای چاناک کالعه نوشته شده بود، به‌روزرسانی و مجدداً منتشر شدند. همچنین «تاریخچه مربوط به جنگ‌های آنافارتالار^۱» که به خط عثمانی قدیم توسط مصطفی کمال آتاتورک نوشته شده بود و «گزارش جنگ‌های آربورنو^۲» به خط ترکی جدید برگردانده شده و انتشار یافته است. ۱۲ جلد «دفترچه‌های یادداشت آتاتورک» و یک جلد از کتاب «کمال آتاتورک در اسناد آرشیو» منتشر شده است.

با توجه به نبرد استقلال، «بیوگرافی فرماندهان نبرد استقلال» (فرماندهان بیش از سه گردان و یا دارای درجات بالاتر) در دو جلد و نیز پنجمین جلد «نبرد استقلال ترکیه، جبهه جنوب» تجدید چاپ شده است. «بروشور تاریخ جنگ‌های اینونو^۳» و «بروشور تاریخ جنگ آسلاحانلار-دوملپنار^۴» هم منتشر شده است.

در چارچوب روابط دوجانبه نیز می‌توان به کتاب‌های «روابط ترکیه و افغانستان از گذشته تاکنون»، «تاریخ کوزووا از گذشته تاکنون و روابط ترکیه-کوزووا» و «روابط ترکیه و تونس در طول تاریخ» اشاره کرد.

مواردی که نام برده شد، از فعالیت‌های اخیر ریاست دائره، در زمینه چاپ و انتشارات است. این دایره، علاوه بر فعالیت‌های نگارشی در داخل خود، در خارج از مجموعه هم با خرید حق تألیف، آثار نگارش‌یافته در حوزه خود را چاپ و منتشر می‌کند.

کمیسیون تاریخ نظامی ترک همچنین شماره‌هایی از مجله ای^۵ که در خصوص تاریخ نظامی بین‌المللی توسط کمیسیون بین‌المللی تاریخ نظامی منتشر می‌شود را چاپ و منتشر کرده است. کمیسیون تاریخ نظامی بین‌المللی، برای کمیسیون‌های کشورهای عضو، خلاصه کتاب‌ها و کاتالوگ‌های اطلاعاتی را در قالب مجله بین‌المللی کتاب‌شناسی سالانه منتشر و ارائه می‌کند.

نشریات ادواری که هم‌اکنون توسط دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل انتشار می‌یابند عبارتند از:

۱- ارمغان هفته آتاتورک؛ این نشریه از سال ۱۹۷۴ هر سال در تاریخ ۱۰ نوامبر منتشر می‌شود. در ۱۰ نوامبر سال ۲۰۱۵، چهل و دومین شماره آن انتشار یافت.

۲- مجله اسناد تاریخ نظامی: از سال ۱۹۵۲ در هر سال دو بار منتشر می‌شود. به‌طور عمده موضوعاتی در مجله منتشر می‌شود که بررسی آن‌ها، همراه با استفاده از اسناد و مستندات باشد. شماره ژانویه ۲۰۱۶ این مجله با عنوان «کوت العماره، محاصره و پیروزی» صد و

۱. Anafartalar جبهه سوم در جنگ‌های چاناک کالعه
۲. Arburnu جبهه ای در جنگ‌های چاناک کالعه

3. İnönü
4. Aslıhanlar-Dumlupınar
5. Revue Internationale d'Histoire Militaire
6. ATATÜRK Haftası Armağanı

سی و هفتمین شماره این نشریه است.

۳- مجله پژوهش‌های تاریخ نظامی: از سال ۱۹۷۶ در هر سال ۲ شماره منتشر می‌شود. مجله از تاریخ ۲۲ جولای ۲۰۱۳ در شبکه علمی ملی و مرکز اطلاعات، در پایگاه داده‌های ترکی، جا گرفته است. از امتیازات چاپ مقاله در این نشریه، کسب رتبه علمی برای نویسنده آن است. بیست و پنجمین شماره مجله در سال ۲۰۱۵ با عنوان «در صدمین سال جنگ جهانی اول» آماده شد و در دسامبر سال ۲۰۱۵ بیست و ششمین شماره آن منتشر شد.

۴- مجله قوای مسلح: از سال ۱۹۱۹ هر سال ۴ شماره منتشر می‌شود. سیستم اشتراک مداوم مجله نیروهای مسلح، از ۱۳ ژوئن ۲۰۱۳ متوقف شده است. از اکتبر همین سال، یعنی از شماره ۴۱۸ نشریه، مقرر شد تمام مصارف نشریه از بودجه عمومی تأمین شود و بین تمام تیپ‌ها، هنگ‌ها و واحدهای هم‌سطح، به‌طور مساوی توزیع شود. علاوه‌براین انتشار الکترونیکی آن در شبکه داخلی و خارجی نیروهای مسلح ادامه دارد.

صفحه آتاتورک که توسط دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل آماده‌سازی شد، از ۴ فوریه ۲۰۱۳ در صفحه شبکه نت داخلی نیروهای مسلح ترکیه و در ۶ فوریه ۲۰۱۳ در صفحه شبکه نت خارجی نیروهای مسلح ترکیه، نشر الکترونیک خود را آغاز کرد.

همچنین در «آنت کبیر» آرامگاه رهبر جمهوری ترکیه آتاتورک، موزه‌ای برای نمایش اسناد، مدارک و اشیای دیگر تأسیس شده که به‌گونه‌ای موجز و مؤثر رویدادهای تاریخی ترکیه را در اختیار بازدیدکنندگان قرار می‌دهد. این موزه در «آنت کبیر» در ۲۶ اگوست ۲۰۰۲ طی مراسمی با حضور رئیس ستاد کل افتتاح شد.

ج- فعالیت‌های علمی دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل

دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل، فعالیت‌هایی چون برگزاری کنگره، همایش و نشست را نیز در برنامه‌های خود دارد. به‌عنوان نمونه از ۳ تا ۷ دسامبر ۲۰۱۲ به مناسبت صدمین سالگرد جنگ‌های بالکان، در موزه نظامی و سایت فرهنگی، چهاردهمین کنگره تاریخی خود را در سطح بین‌المللی با عنوان «بالکان و تاریخ بالکان از قرن ۱۴ تاکنون»^۱ برگزار کرد. در این کنگره که در ۱۳ نشست، برنامه‌ریزی شده بود، در مجموع ۴۱ گزارش ارائه شد که ۱۱ گزارش آن توسط اتباع کشورهای دیگر (خارجیان) تهیه شده بود.

همچنین، از تاریخ ۲۳ تا ۲۴ اکتبر ۲۰۱۳، به مناسبت نودمین سالگرد اعلام جمهوری، در آنکارا، در دانشکده جنگ زمینی، همایشی با عنوان «آتاتورک و جمهوریت در نودمین سالگرد اعلام جمهوری»^۲ برگزار شد که در پنج نشست آن، ۱۶ گزارش ارائه شد.

به مناسبت فرارسیدن صدمین سالگرد جنگ جهانی اول، کارکنان نیروهای مسلح ترکیه

1. On Dördüncü Yüzyıldan
Günümüze Balkanlar ve
Balkan Tarihi
2. Cumhuriyet'in İlanının
90'ıncı Yılında ATATÜRK
ve Cumhuriyet Sempozyumu

با هدف ارائه اطلاعات در خصوص جنگ جهانی اول، در ۱۴ اکتبر ۲۰۱۴ در دانشکده جنگ زمینی، در ۲۳ اکتبر ۲۰۱۴ در دانشکده جنگ دریائی و در ۲۴ اکتبر ۲۰۱۴ در دانشکده جنگ هوایی، نشست‌هایی را با عنوان «جنگ جهانی اول: دولت‌ها، جبهه‌ها، فرماندهان و سربازان»^۱ برگزار کردند.

به مناسبت بزرگداشت صدمین سالگرد جنگ‌های چاناک کاله نیز همایشی بین‌المللی با عنوان «صدمین سالگرد جنگ‌های چاناک کاله»^۲ از ۲۱ تا ۲۷ مارس ۲۰۱۵ در موزه نظامی و سایت فرهنگی استانبول برگزار شد که طی آن از ۱۰ کشور، ۳۱ سخنرانی انجام گرفت.

دیرکل کمیسیون تاریخ نظامی ترکیه، هر سال به‌عنوان نماینده کشور ترکیه در کنگره بین‌المللی تاریخ نظامی مشارکت می‌کند. در این زمینه در چهلیمین کنگره بین‌المللی تاریخ نظامی که در وارنای^۳ بلغارستان برگزار شد، در نشست بعدازظهر روز ۵ سپتامبر ۲۰۱۴، در نشست مجمع عمومی، نام ترکیه به‌عنوان نامزد برگزاری کنگره در سال ۲۰۱۶ اعلام شد و پس از آن رئیس کمیسیون تاریخ نظامی بین‌المللی، دکتر پیت کامفویس^۴ اعلام کرد که ترکیه به‌عنوان کشور مجری کنگره در سال ۲۰۱۶ پذیرفته شده است.

چهل و یکمین کنگره بین‌المللی تاریخ نظامی، در سال ۲۰۱۵ در پکن چین برگزار شد. در این کنگره که عنوان آن «جنگ جهانی دوم و تحولات نظامی در قرن بیستم» بود، به برگزاری کنگره چهل و دوم در کشور ترکیه اشاره شد.

چهل و دومین کنگره بین‌المللی تاریخ نظامی از ۳ تا ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۶ در استانبول برگزار خواهد شد. عنوان این کنگره «جنگ‌های منطقه‌ای و تأثیرات جهانی از قرن ۱۷ تاکنون» اعلام شده است.

برگزاری کنفرانس‌ها در خصوص مدرسه نظامی و کمالیسم نیز از فعالیت‌های برنامه‌ریزی شده دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل در هر سال است. لذا در هر سال در ۱۰ نوامبر، ریاست ستاد کل در سایت فرهنگی آتاتورک، برنامه‌هایی را در یادبود آتاتورک سازماندهی می‌کند. همچنین در هر سال در ۱۸ مارس، روز شهدا^۵، ۱۹ می با موضوع آتاتورک شخصیتی دولتی و نظامی^۶ و ۱۹ سپتامبر روز قاضی‌ها^۷، برنامه‌هایی اجرا می‌شود.

دایره ریاست تاریخ نظامی و مطالعات استراتژیک ستاد کل که کار خود را با هیئت هفت نفره در ۱۱ آوریل ۱۹۱۶ آغاز کرد، در امسال صدمین سال تأسیس خود را پشت سر می‌گذارد. این نهاد که در ابتدا برای نگارش تاریخ جنگ‌های چاناک کاله و جنگ جهانی اول تأسیس شده بود، با گذشت زمان، اهدافش گسترش یافته و در ادبیات ترک در حوزه تاریخ نظامی صدها اثر و نشریات ادورای را چاپ و منتشر ساخته و سهم قابل‌توجهی را در دنیای علم به خود اختصاص داده است.

1. Birinci Dünya Savaşı: Devletler, Cepheleer, Komutanlar ve Askerler Üzerine

2. 100'üncü Yıl Dnümünde Çanakkale Muharebeleri

3. Varna

4. Dr. Piet KAMPHUIS

5. Şehitler Günü

6. Asker ve Devlet Adamlı ATATÜRK

۷. قاضی در زبان ترکی به کهنه‌سربازان و افرادی گفته می‌شود که فعالیت‌های خارق‌العاده‌ای برای دفاع از کشورشان در میدان جنگ از خود نشان داده‌اند.

Gaziler Günü

